

Verlag bijeenkomst Referentie set data Analyse van 7 september 2016

Aanwezig:

- Joris Joppe (joris.joppe@analys.io)
- Ger Buiten (g.buiten@cbs.nl)
- Cor van Marle (via A.Mast@facet-accountants.nl)
- Tom Koning (tom.koning@cygnus-atratus.nl)
- René Otten (ReneOtten@reeleezee.nl)
- Serge de Groot <serge.degroot@coney.nl
- Jeffry Hoogland (j.hoogland@cbs.nl)
- Robert Stamsnijder (r.stamsnijder@gmail.com)
- Niels Verhagen (Niels.Verhagen@mazars.nl)
- Marco Roskam (Marco.Roskam@unit4.com)
- Frits Ploeg (fwploeg@snelstart.nl)
- Pieter Vermeer (pe.vermeer@belastingdienst.nl)
- Arnold Roza (arnold.roza@nl.pwc.com)
- Fred van Ipenburg (f.van.ipenburg@belastingdienst.nl)

Afwezig met mededeling:

- Wil Peters (wil.peters@duroi.am)
- Jan Muijt (jm@lansigt.nl)
- Gerard Bottemanne (gerard@gbned.nl)
- Jouke Sjaardema (Jouke.Sjaardema@unit4.com)
- Jaap Thesing (info@qdac.net)
- Menno Kooreman (mkooreman@sra.nl)
- Tony van Oorschot (tvanoorschot@sra.nl)

1. Opening door Fred:

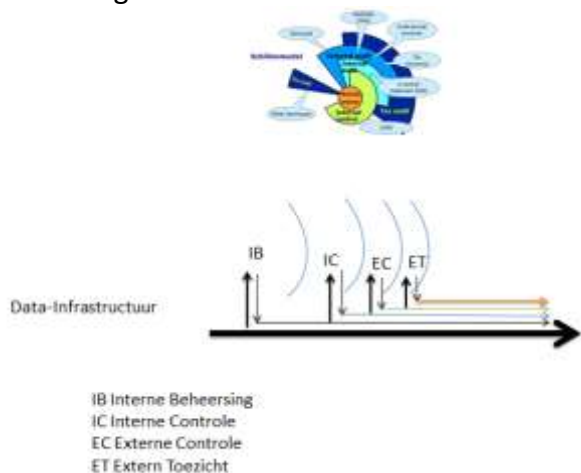
Heet een ieder welkom: Vind het prettig dat het belang/kans voor een Referentie Set Data-analyses wordt gezien en dat de aanwezigen door er te zijn al laten zien dat het hen wat waard is.

Stakeholders/schakels in de administratieve keten: bedrijven, intermediaire partijen en toezichthouders

Fred vraagt of we nog disciplines missen?

Fred legt uit dat we standaarden dienen te gebruiken die er al zijn, dan hoeven we de weg niet steeds opnieuw aan te leggen.

Kernbetoog van Fred:

Fred schetst ontwikkelingen tot nu:

- Auditfile platform: brainstorm april, voorbereiding juni-augustus
- ISO-project/OECD-SAFT/EU fiscalis werkgroep: In het ISO project gebeurt erg veel. Misschien kunnen we de RDA ontwikkeling daar onder de aandacht brengen. Per slot van rekening definieer je een standaard data set vanuit een behoefte om er analyses op te doen en daarmee informatie te maken.

Belangrijke komende 1 1/2 jaar: ISO audit data collection, EU fiscalis SAFT werkgroep van belastingdiensten van de EU.

RDA vragen voor deze middag:

- Stakeholders.
- Governance.
- Wijze van publiceren: Open source/wikipedia?
- Audit File (verder AF) met RGS aansluiten met OB-aangiften en winstaangifte.

- Fred geeft aan dat als AF niet voldoet aan schema dat bij de Belastingdienst wordt gesignaleerd en er dan een signaal gaat naar OSWO. Dat werkt.
- Voorbeeld menu-structuur dat nu de nieuwste versie van AF boven in menu pakket staat.
- Combi AF 3.2 en RGS levert controleerbare administratie op
- Als CBS terug rapporteert dan kunnen er benchmarks worden gedaan

Vorstelrondje en daarbij gelegenheid om aan te geven waar de ervaring ligt bij het implementeren/adviseren over data-analyse met een aansprekend voorbeeld.

Ger Buiten (cbs). CBS sluit door RGS aan bij de ondernemer. Niet meer op het formulier. Belang CBS is het maken van cijfers over de ondernemingen heen. Dat bedrijfsvergelijkingen kunnen worden gerealiseerd. Houdt zich bezig met standaardisatie. Is bezig met opbouwen van een netwerk

Cor van Marle (FACET Accountants). Beoordeelt data van klanten op "ouderwetse wijze" of ze AFM consistent zijn. Doet ook aan procesmining en geeft feedback terug aan klanten. Bestaat uit een club van 50. Netwerk zijn andere accountantskantoren.

Tom Koning (Cygnus-atratus). Doet, namens accountantskantoren, samenstel en adviespraktijk en poging dat klanten aan data analyse doen. Klanten zijn kleine ondernemingen, met gebrekkige infrastructuur, die te klein zijn om zelf een controller in dienst te hebben. Bij dit type klanten is de keuze in rapportages beperkt. Hij adviseert deze klanten wat er in hun onderneming gebeurt. Netwerk zijn klanten.

René Otten (Reeleezee). Heeft als doel standaarden te laten ontstaan om data in de keten beter te kunnen beoordelen. Tussentijdse advisering gaat moeizaam omdat er weinig zicht is op de kwaliteit van de data. Data-analyse kan. Netwerk RGS-community en accountantskantoren.

Serge de Groot (Coney). Assurance en advies praktijk. Is project manager en data aansluitingen tbv de fiscale zaken. Is distributeur van ACL en Lavastorm. Netwerk multinationals.

Jeffrey Hoogland (Cbs). Houdt zich bezig met statistieken via RGS. Is betrokken bij een aantal tests. Als alles goed gaat koppelt CBS de resultaten terug. Netwerk zijn software leveranciers en intermediairs.

Robert Stamsnijder (Auditfilefactory). Leest AF in van gefailleerde bedrijven om curatoren handvatten te geven om de juiste vragen te stellen. Zijn stelling is dat als je aan de curator dingen snel duidelijk kunt maken, dat erg handig is voor de rechter. Hij vraagt zich af waarom in het buitenland veel dingen wettelijk welk geregeld kunnen worden en in Nederland niet. In zijn optiek is een goede invoering van een referentie data set gebaat bij een goede wetgeving.

Er volgen opmerkingen van andere deelnemers dat wachten op wetgeving een te lange weg is. We zullen aan de slag moeten met de dingen zoals ze zijn.

Niels Verhagen (Mazars). Is accountant en IT-Auditor. Willen meer inzetten op data analyse. Netwerk via collega's Norea.

Marco Roskam (Unit4). Accountant. Data analist. Netwerk ongeveer 1000 organisaties die account analyser afnemen. Account analyser is een softwarepakket dat AF kan inlezen en analyseren.

Frits Ploeg (Snelstart). Biedt boekhoudpakket in de Cloud aan. Netwerk ongeveer 1000 ondernemers (met namen zzp-ers). Doel: hoe krijg je goede data.

Pieter Vermeer (Belastingdienst). Accountant, IT-Auditor. Werkzaam bij Belastingdienst Noord-Oost / kantoor Almelo. Doet 50% projecten en 50% ondersteuning controle. Voorzitter werkgroep Beheer Functionele Data Analyse. Netwerk via lidmaatschap diverse werkgroepen.

Arnold Roza (PWC). Accountant, IT-Auditor. Heeft bij de Belastingdienst gewerkt nu bij PWC. Data-analist en IT-audit met name betrokken bij BTW aspecten, steekproeven en data-analyse. Doel betere dienstverlening aan klanten. Hoop op standaard om klanten niet meer te confronteren met al die verschillende verplichtingen in de diverse landen. Is voorstander van heldere regelgeving. Is voorstander om in dit traject vanuit FA te starten. Daar analyses op te standaardiseren en dan uit te bouwen met wat je nodig hebt om analyses te realiseren. Netwerk: Klanten internationaal (Global analytics) en in Nederland.

Fred van Ipenburg (Belastingdienst). Accountant en IT-Auditor. Kartrekker voor de Publiekrechtelijk sector (belastingdienst) van dit project. Betrokken o.a. bij auditfileplatform en RGS. Ook internationaal veel contacten. Via die contacten (fiscalis werkgroep) in contact met SAP om via SAFT tot een conversie naar XAF 3.2 in Nederland te komen. Doel werken naar 1 standaard of het kunnen koppelen van de diverse systemen aan standaarden. Netwerk via lidmaatschap diverse werkgroepen.

Joris Joppe (Analys.io). Accountant. Intermediair. Fan van Data-analyse. Kartrekker van dit project voor de privaatrechtelijke sector. Netwerk bestaat via de deelname aan de diverse initiatieven en lidmaatschappen en zijn klanten.

Na intro Fred en voorstelronde neemt Joris het woord. Hij geeft feedback op de vragen.

Vraag 1.

- De meesten antwoorden dat het opzetten van een referentieset data analyses een goed idee is.
- De vraag die gesteld werd "welke problemen lossen we nu op" schuift Joris door en gaat deze verderop behandelen.

Vraag 2.

- Iedereen is het er mee eens om de domeinen op te hakken.
- De meesten vonden governance en beheersbaarheid belangrijk aspecten.
- Discussie spitst zich toe op risico "wat moet in welk hokje".

Vraag 3.

- Hier ging men niet te veel op in.

Vraag 4.

- Algemeen was de reactie dat in eerste aanleg beperkt dient te worden tot AF en misschien wat breder. Er waren te veel ideeën. Daardoor niet realiseerbaar.
- Uitgangspunt moet zijn welke analyse wenselijk is en dan kijken of dat kan met AF. AF uitbreiden is een lang, tijdrovend traject.
- Het is belangrijk goed te definiëren welke analyses men wil en welke data daar voor nodig is.

Vraag 5.

- In de praktijk is er nog (te) weinig adoptie van RGS. Algemeen wordt gevoeld dat we daar wat aan moeten doen. Want aansluiting bij RGS levert niets op als deze er in de praktijk niet is.

Vraag 6.

- De meeste deelnemers van de Belastingdienst hadden aangegeven alleen een functionele beschrijving uit te werken. De marktpartijen waren van mening dat ook het technische ontwerp uitgewerkt diende te worden, omdat er anders een te grote kans is dat er niets gebeurt.

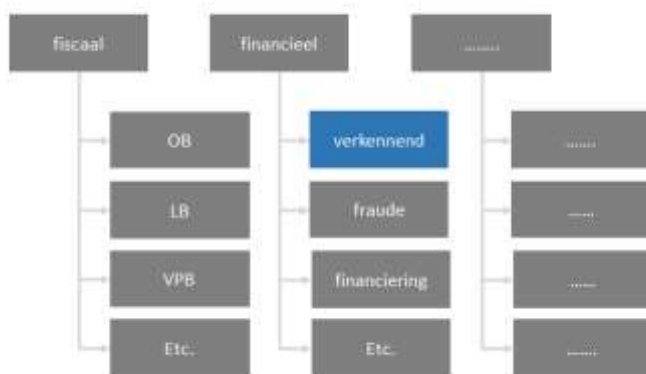
Er wordt opgemerkt dat als de technische beschrijving door de markt wordt uitgewerkt deze dan ook door de Belastingdienst dient te worden geaccepteerd en dat de Belastingdienst niet zelf weer iets gaat bedenken.

Er wordt geopperd tot een keurmerk te komen. Iedere publiekrechtelijke partij die aansluit moet commitment van de Belastingdienst hebben.

Fred merkt op dat dit lastig wordt. Hoeveel zekerheid kan er worden gegeven dat een aangereikt rapport volledig is?

Joris toont een voorbeeld dat hij heeft uitgewerkt. Het is een eenvoudig praktisch voorbeeld van hoe het zou kunnen.

Landschap van domeinen

Er volgen wat opmerkingen; Dat data validatie een domein zou kunnen zijn. Of Fraude. Domeinen zijn makkelijk op te zetten maar ze moeten op meer dan één klant toegepast

kunnen worden. Werken met labels die je in 6 domeinen kunt hangen wordt geopperd. Er wordt opgemerkt dat je het ergens moet kunnen publiceren en waar het makkelijk af gehaald kan worden. Joris heeft daar aan gedacht en zal hier een paar slides verder op terug komen. Er wordt geopperd dat je voor het domein Financieel de analyses functioneel kunt gaan beschrijven en daaronder de technische beschrijving kunt opnemen. Joris geeft aan dat hij het zo zal tonen in zijn voorbeeld. Joris geeft aan dat we ons niet moeten beperken tot AF.

Subdomeinen

verkenkend	Doelstelling: Inventariserende analyse met als doel een beeld te vormen van kwaliteit en consistentie van de administratie en mogelijke trends in cijfers die richting kunnen geven aan verdere analyse.	
	Overzicht van gebruikte grootboeken per dagboek	Doelstelling: beoordelen van consistentie en inrichting van de administratie en signalering van afwijkende boekingsgangen
	Aantal boekingen per periode per grootboekrekening	Doelstelling: .....
	Cijferbeoordeling	Doelstelling: .....
	Etc.	Doelstelling: .....

Omschrijving: Overzicht van gebruikte grootboeken per dagboek	Doelstelling: beoordelen van consistentie en inrichting van de administratie en signalering van afwijkende boekingsgangen	
Functionele beschrijving: De analyse genereert een matrix waarin per grootboekrekening (<i>accID</i> , <i>accDesc</i>) wordt getoond welke dagboeken (<i>desc</i>) deze grootboekrekening raken en voor welke bedragen (<i>amnt</i>) Hiervoor worden de tabellen <i>generalLedger</i> en <i>transactions</i> uit het XAF bestand gebruikt. De tabel <i>generalLedger</i> moet ingesteld worden op grootboekrekening en dagboek. .... Etc....		Basis : XAF RGS vereist : N
Technische beschrijving: <pre> OPEN transactions SUMMARIZE ON desc SUBTOTAL amnt TO "scr01.FIL" OPEN PRESORT OPEN generalLedger INDEX ON accID desc TO "generalLedger_ON_generalLedger" OPEN scr01 DEFINE RELATION accID WITH generalLedger INDEX generalLedger_ON_generalLedger CROSSTAB ON ALLTRIM(accID) AS "Grootboekrekening" generalLedger.accDesc AS "Omschrijving" COLUMNS ALLTRIM(desc) AS "Dagboek" SUBTOTAL amnt AS "Bedrag" TO output EXPORT FIELDS ALL XLSX TO "grootboekmatrix.xlsx" WORKSHEET grootboekmatrix </pre>		<ul style="list-style-type: none"> • Dit script is bruikbaar ACL maar equivalenten kunnen gemaakt worden voor andere oplossingen • Veronderstelt een ingelezen auditfile met veldnamen conform conventies • Script is open source en voor 'contributors' bereikbaar via https://gitlab.com/loeloe/RDA • Contributors kunnen kopiëren (of zelfs synchroniseren) • Contributors kunnen ook bijdragen zolang dit via een gedocumenteerde en goedgekeurde change gaat.

In de toelichting merkt Joris op dat nu in het voorbeeld een stukje ACL script is uitgewerkt. Door de oplossing als opensource op een website beschikbaar te stellen kan een ieder aanvullingen doorgeven. Zo zou er bijvoorbeeld code voor IDEA of VB of DotNet kunnen worden toegevoegd.

Arnold reageert met de opmerking of er misschien nog een tussenlaag moet komen. Een soort taxonomie hoe je het technisch kunt oplossen. Van Functioneel naar technisch moet dezelfde taal worden gesproken. Dit ter voorkoming dat een ieder weer zijn eigen technische oplossing zoekt.

Joris geeft aan dat het belangrijk is dat het gemakkelijk moet zijn om een zo breed mogelijke adoptie te krijgen.

Niels merkt op dat als het niet via AF kan dan de functionele behoeften uitschrijven en aangeven wat daar voor nodig is. Eventueel kan via het Auditfile platform een aanzet worden gegeven om AF uit te breiden.

Joris geeft aan dat hij voorstander is om van het vakje rechtsonder in zijn derde slide als website te doen. Er dient ook een analyse op de AF te komen die valideert.

De uitkomsten van de analyses kunnen dan naar excel worden geëxporteerd.

Cor vraagt zich af hoe je om moet gaan met verschillen waarderingsgrondslagen als je een "viewer" bouwt voor alle stakeholders.

René merkt op dat het mooi zou zijn als je een continue view op de data hebt 1:1 met het bedrijf. Vooral bij bedrijven die dat (nu) niet zelf kunnen.

Algehele conclusie is dat het aan de markt moet worden overgelaten hoe en welke analyses ze inbouwen.

Het gaat om analyses. Er dient een miniset analyses als start te worden bepaald. Om analyses te doen heb je data nodig. Als die niet in AF zit dan aangeven welke data daar voor nodig is.

Fred merkt op dat we goed voor ogen moeten houden dat het nu gaat om analyses. Niet om de data die je nodig hebt.

René merkt op dat bedrijven niet snel hierin zullen investeren. Het kost geld en dan doen ze het niet. De analyses dienen zo te worden opgezet dat ze voor een ieder beschikbaar zijn. 80% van de Nederlandse ondernemers zit in het MKB segment. Is dus klein. Daar heb je te maken met softwarebouwer --> intermediair --> Klant.

Tom merkt op dat de account veelal niet weet welke analyses hij kan toepassen. Softwarebouwer wacht op de vraag welke analyses hij moet bouwen. De klant heeft geen belang en krijgt wel de rekening.

Cor vult aan dat de ondernemer er een belang bij moet hebben. Accountant en softwareontwikkelaar zullen duwers moeten worden.

Frits merkt op dat het wel verschil maakt of je éénpitter bent die afhankelijk is van zijn softwarepakket. Als het daarin zit zal hij er wel gebruik van gaan maken. Als het op zijn verzoek ingebouwd moet worden is dat duur. En komt het er niet.

Arnold merkt op dat we nu veel problemen signaleren. Door het technisch te beschrijven maken we adoptie wel een stuk makkelijker. Hij oppert dat het misschien met een standaard SQL-taal zou kunnen worden uitgewerkt.

Tom merkt op dat we ons moeten richten op een functionele beschrijving waar je aan moet voldoen. En dan een technische beschrijving als voorbeeld.

Joris ligt zijn voorbeeld toe. Algemene tendens is dat iedereen zijn voorbeeld waardevol vindt.

Er wordt nog de vraag gesteld welk probleem we nu eigenlijk oplossen. Joris merkt op dat er diverse voordelen zijn aan een Standaard Referentieset Data Analyses. De softwareleverancier kan meer standaardiseren en meer klanten bedienen. De accountant kan het werk doen dat ze moeten doen beter doen. En de fiscus kan sneller werken en legt dus minder tijdsbeslag op de klanten. Over de gehele keten een win win situatie.

Tom is van mening dat er een aparte paragraaf dient te komen waarin in het functioneel ontwerp staat beschreven wat het oplevert.

Arnold; De softwarebouwer kan van deze gratis denktank gebruik maken en daardoor snel bouwen.

Er wordt opgemerkt dat de intermediair met de klant moet communiceren. Daar moet hij wel in gevoed worden.

René; MKB-Nederland moet stakeholder zijn. Er moet een samenspel komen met meerdere spelers.

Fred merkt op dat in het Auditfileplatform veel stakeholders vertegenwoordigd zijn.

Cor; Ik mis toch nog de ondernemer zelf.

Arnold merkt op dat de ondernemer, als er een referentie set data-analyse beschikbaar is, meer inzicht in zijn eigen cijfers krijgt en dus in zijn bedrijfsvoering voor weinig geld.

Joris; Curatoren kunnen ook sneller inzicht in de administratie krijgen. Dit wordt beaamd door Robert.

Tom: laagdrempeligheid is belangrijk.

Robert biedt aan dat hij code voor DAC en SQL kan aanleveren.

Joris; We moeten aan de slag om iets tastbaars neer te zetten. Laten we klein beginnen. Dat is hanteerbaar.

René vraagt Joris of deze dat met Analysisio al niet in beeld heeft. Waarop Tom reageert dat er meer partijen zijn.

Fred stelt voor om een paar relevante voorbeelden uit te werken in een subgroepje en dan te kijken of het zinvol is door te gaan. Dit vindt algemene instemming.

Joris stelt voor om met 3-4 man een middag samen te komen en een paar voorbeelden uit te schrijven. Die voorbeelden dan weer in een bredere groep laten zien.

Robert biedt een XAF 3.2 voorbeeld met RGS aan om uit te werken.

Ger; Zou mooi zijn het principe te laten zien hoe het werkt en hierbij een beperkt aantal schakels te laten zien.

Arnold; Laten we een mogelijkheid bieden dat gebruikers kunnen stemmen welke analyses uit de lijst we gaan uitwerken met AF en RGS.

Omdat de weg die Arnold voorstelt wel eens veel tijd kan vergen komt Joris met voorstel om 3 BTW-controles en 3 grootboek verkenningen nader uit te werken in ACL en VB.

Robert wil de dingen die hij maakt wel publiceren. Hij stelt voor eens contact op te nemen met Exact. Joris geeft aan dat hij een Exact AF met RGS kan regelen.

Tom vindt het ook wenselijk een voorbeeld uit te werken in het perspectief van de jaarrekeningcontrole omdat in de praktijk daar veel vragen over komen of het allemaal wel goed is.

Ger; Goed idee om met een klein groepje aan de gang te gaan. Zij die daar niet bij betrokken zijn kunnen dan nadenken over wat er uit zou moeten komen voor een brede acceptatie.

Joris; We gaan aan de slag en werken iets uit. Dat sturen we rond met het verzoek aanvullingen te geven en komen eind september nog een keer bij elkaar.

Er melden zich de volgende vrijwilligers om op korte termijn bij elkaar te komen en iets uit te werken:

- Joris;
- Tom;
- Arnold;
- Robert;
- Cor;
- Pieter

Frits wil ook wel helpen maar, gezien zijn agenda, liever anderen.

Joris zal via datumprikker een datum prikken en een uitnodiging rondsturen. Locatie zeer waarschijnlijk weer net als vandaag bij de SRA.

Pieter maakt verslag.

Joris en Fred zullen dat tegenlezen.

Er komt een verzoek of de presentaties kunnen worden rondgestuurd. Fred neemt dat

op zich en vraagt Tom of hij de van hem ontvangen documentatie mag delen.
Tom zal wat hij delen wil rondsturen.

Rondvraag:

Niels; Brengt in dat het verstandig is de stakeholders te vragen welke analyses zij willen.
Belang; een set analyses per stakeholder.

Joris; Stelt een soort ranking voor.

Arno; Het is handig te vermelden waar een analyse goed voor is. Bijvoorbeeld, bedrijven willen zichzelf vergelijken met anderen in hun branche. Als CBS terug koppelt dan wordt dat mogelijk.

René; Mochten we naar RGS kijken dan ook meteen valideren. RGS wordt nog te weinig gebruikt

Tom; Vorige keer hebben we met een grote groep naar de analyses gekeken. Wat is nu volgens de stakeholders voornaamste analyse en wat de tweede?

Cor; We moeten iets met validatie doen. Als we nu een AF krijgen dan moeten we elke maand met data verrijken.

Fred merkt op dat momenteel aan die validatie wordt gewerkt. Maar vaak moet jezelf een ontvangen AF valideren en dan de softwarebouwer bellen om door te geven dat zijn AF niet goed is.

Robert; Gewoon publiceren op internet en dan kan iedereen er op schieten.

Ger; Ik zie mooie aanknopingspunten voor ketenintegratie. We moeten nadenken over waar voordeel zit voor anderen. Concreet maken. Kost dan wel wat maar dan weet men wat men er voor krijgt. Over de opmerking over terugkoppelen door CBS; hier is momenteel een werkgroep mee bezig. Robert vraagt Ger of CBS data ook kan verrijken met postcodes.

Verder geen opmerkingen voor de rondvraag,

Fred bedankt een ieder voor zijn inbreng, sluit de vergadering en wenst iedereen wel thuis.

Notulist: 9 september 2016,

Pieter Vermeer